

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/92/2023
Identifikačné číslo spisu:	8521200791
Dátum vydania rozhodnutia:	24.08.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Adamcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:8521200791.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov: 1/ Z. V., rod. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., 2/ K. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom tamtiež, obaja zastúpení: Mgr. Drahoslav Potoček, advokát, so sídlom Čajakova 5, Košice, proti žalovaným: 1/ S. V., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom J., zastúpená: JUDr. Pavel Zavacký, advokát, so sídlom Hradné námestie 29, Kežmarok, 2/ M. I., rod. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 8C/17/2021, o dovolaní žalobcov proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 06. decembra 2022 sp. zn. 17NcC/9/2022 a o dovolaní žalobcov proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa zo 14. decembra 2022 č. k. 8C/17/2021-199, takto

rozhodol:

Konanie o dovolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 06. decembra 2022 sp. zn. 17NcC/9/2022 **z a s t a v u j e .**

Konanie o dovolaní proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa zo 14. decembra 2022 č. k. 8C/17/2021-199 **z a s t a v u j e .**

Žalovaným 1/, 2/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

Odôvodnenie

1. Pred Okresným súdom Stará Ľubovňa (ďalej aj „súd prvej inštancie“) sa vedie konanie o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti.

2. Krajský súd v Prešove uznesením zo 06. decembra 2022 sp. zn. 17NcC/9/2022, vrátil vec súdu prvej inštancie ako predloženú bezdôvodne, pretože nadriadený súd považoval uvedené námietky zaujatosti voči konajúcemu sudcovi Mgr. Vladimírovi Gurkovi za nedostatočné vo svojom rozsahu a bolo povinnosťou prvoinstančného súdu na takto vznesené námietky neprihliadať.

3. Proti uzneseniu uvedenému v bode 2. podali dovolanie žalobcovia (ďalej aj „dovolateľa“) zastúpení advokátom, ktorého prípustnosť vyvodzovali z ustanovenia § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a)

a c) CSP a navrhli, aby dovolací súd vylúčil konajúceho sudcu súdu prvej inštancie a z dôvodu vhodnosti prikázal vec Okresnému súdu Prešov.

4. Súd prvej inštancie uznesením zo 14. decembra 2022 č. k. 8C/17/2021-199 rozhodol, že asistentka Okresného súdu Stará Ľubovňa S. H. nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania sporu vedeného na Okresnom súde Stará Ľubovňa pod sp. zn. 8C/17/2021.

5. Proti uzneseniu uvedenému v bode 4. podali dovolanie žalobcovia zastúpení advokátom, ktorého prípustnosť vyvodzovali z ustanovenia § 420 písm. e) a f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) a c) CSP a navrhli, aby dovolací súd vylúčil menovanú asistentku súdu prvej inštancie a z dôvodu vhodnosti prikázal vec Okresnému súdu Prešov.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) skúmal najskôr, či sú splnené podmienky pre to, aby dovolaniami napadnuté rozhodnutia mohli byť podrobené dovolaciemu prieskumu a zistil, že podmienky konania nie sú splnené.

7. Podľa § 161 ods. 1 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, a keď ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

8. Podľa § 419 CSP dovolaním možno napadnúť rozhodnutia odvolacieho súdu, ak to zákon pripúšťa. Najvyšší súd zdôrazňuje, že v zmysle tohto ustanovenia, môže strana sporu napadnúť dovolaním iba rozhodnutia „odvolacieho“ súdu. Rozhodnutím odvolacieho súdu sa rozumie rozhodnutie vydané krajským súdom (§ 34 CSP) alebo najvyšším súdom (v sporoch z abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach podľa § 31 CSP) v konaní o odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Dovolaním preto nemožno napadnúť žiadne iné súdne rozhodnutie.

9. Podľa § 438 ods. 1 CSP sa na konanie na dovolacom súde primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Jednou z podmienok (každého) civilného sporového konania je funkčná príslušnosť súdu. Funkčná príslušnosť súdu vymedzuje rozsah pôsobnosti medzi jednotlivými článkami sústavy všeobecných súdov tak, že určuje, ktorý článok má prejsť a rozhodnúť konkrétny rovnaký spor (konkrétnu rovnakú vec). Ide o určenie, ktorý súd má uskutočniť konanie o danom riadnom alebo mimoriadnom opravnom prostriedku. Funkčnú príslušnosť súdu upravujú ustanovenia § 34 a § 35 CSP tak, že o odvolaní rozhoduje krajský súd, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 34 CSP) a o dovolaní rozhoduje najvyšší súd (§ 35 CSP).

11. Prvým dovolaním bolo napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, ktorým v konaní o námietke zaujatosti proti konajúcemu sudcovi súdu prvej inštancie, krajský súd vrátil vec späť súdu prvej inštancie z dôvodu, že predložená námietka zaujatosti nespĺňala zákonom stanovené podmienky. V danom prípade dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým Krajský súd v Prešove rozhodoval nie ako súd odvolací, ale ako súd nadriadený Okresnému súdu Stará Ľubovňa. Dovolaním je teda napadnuté rozhodnutie iného než odvolacieho súdu, ktoré nie je spôsobilým predmetom dovolania v zmysle § 419 CSP.

12. Z vyššie uvedeného vyplýva, že Najvyšší súd Slovenskej republiky nie je funkčne príslušný na rozhodnutie o dovolaní, smerujúcom proti rozhodnutiu krajského súdu ako nadriadeného súdu a nie je tu ani iný príslušný súd, príp. orgán, ktorý by bol na prejednanie tohto mimoriadneho opravného prostriedku príslušný, a ktorému by bolo možné vec postúpiť.

13. Vzhľadom k tomu, že nedostatok funkčnej príslušnosti súdu predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o dovolaní žalobcov proti uzneseniu

Krajského súdu v Prešove zo 06. decembra 2022 sp. zn. 17NcC/9/2022 bez ďalšieho zastavil (§ 161 ods. 2 CSP v spojení s § 438 ods. 1 CSP).

14. Druhým dovolaním bolo napadnuté uznesenie, ktorým súd prvej inštancie rozhodol o (ne) vylúčení zamestnanca súdu podľa § 59, § 52 a § 53 CSP. Rozhodnutím odvolacieho súdu je výlučne rozhodnutie vydané v konaní o odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/173/2018). Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutím odvolacieho súdu sa rozumie rozhodnutie vydané v konaní o odvolaní krajským alebo Najvyšším súdom Slovenskej republiky (v konaní podľa § 31 CSP) proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Dovoláním preto nemožno napadnúť žiadne rozhodnutie súdu prvej inštancie. Konanie o dovolaní v takomto prípade musí byť zastavené pre nedostatok funkčnej príslušnosti súdu. Neexistuje totiž súd, ktorý by bol príslušný opravný prostriedok prejednať a rozhodnúť o ňom, pretože zákon v takomto prípade funkčnú príslušnosť neupravuje.

15. Chýbajúca funkčná príslušnosť ktoréhokolvek súdu na prejednanie určitej veci, ktorá inak patrí do právomoci súdu, predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania. Vzhľadom k tomu najvyšší súd konanie o dovolaniach dovolateľov zastavil (§ 161 ods. 2 CSP v spojení s § 438 ods. 1 CSP) bez toho, aby preskúmaval vecnú správnosť napadnutých rozhodnutí. Rešpektovanie citovanej platnej procesnoprávnej úpravy je postupom, ktorý je založený na čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, t. j. že štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (porovnaj tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 20. októbra 2010 č. k. IV. ÚS 389/2010-14).

16. Z vyššie uvedeného potom vyplýva, že najvyšší súd nie je funkčne príslušný na rozhodnutie ani o jednom dovolaní smerujúcom proti napadnutým rozhodnutiam v súdnej veci.

17. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.